

STARTER AKÜLERİNİN KONTROLÜ

A Görsel Test

A1 Akü sızdırıyor mu?

EVET A2'ye bakınız.

HAYIR **Tapalı akülerde:** B'ye bakınız.
Tapasız akülerde: D'ye bakınız.

B Asit yoğunluğunun kontrolü

İyi bir aküdeki asit yoğunluğu, bütün hücrelerde eşit olmalıdır. Aküyü şarj ederken hem şarj cihazının hem de akünün kullanma talimatına uyun.

B1 Belli bir hücredeki asit yoğunluğu aşırı derecede azaldı mı?

6 hücrenin her birindeki en yüksek ve en düşük ölçüm değerleri arasındaki izin verilmiş maksimum tolerans: 0,03 kg/dm³. Örnek:

1,26 1,26 **1,15** 1,26 1,26 1,26

EVET Aküyü değiştirin.*

HAYIR B2'ye bakınız.

B3 Bütün hücrelerdeki asit yoğunluğu eşit şekilde 1.25 kg/dm³'ün üzerinde mi?

EVET C veya D'ye bakınız.

HAYIR Aküyü şarj ediniz, B4'e bakınız.

27°C'de asit yoğunluğu kg/dm ³ olarak	Akünün şarj durumu	Bilgi
1,25 – 1,28	dolu	kontrol edilmesi mümkün
1,20 – 1,24	yarı dolu	şarj edilmesi önerilir
1,19 ve daha az	hatalı şarj edilmiş	derhal şarj ediniz

A2 Sızdırmazlık yapan bölgede darp, ezilme veya baskı izi taşıyan yerler görünüyor mu?

EVET Şikayet haksız. Örneğin akünün yerine yanlış yerleştirilmiş olması, bulunduğu yerde yabancı maddelerin vs. bulunup bulunmadığı gibi hususları kontrol edin.

B2 Asit aşırı şekilde kahverengi mi ve aynı zamanda su tüketimi de daimi olarak yüksek mi?

EVET Şikayet haksız. (Araçtaki regülatör voltajının kapasiteye cevap verecek seviyede olup olmadığını kontrol ediniz.)

HAYIR B3'e bakınız.

B4 Bütün hücrelerdeki asit yoğunluğu eşit şekilde 1.24 kg/dm³ ise aküyü şarj ediniz. Giriş gücü asgari olarak nominal kapasitenin 1/20'si oranında mı? (Örnek: 100 Ah aküde: 100 Ah x 1/20 = 5 A)

EVET Aküyü tam dolana kadar şarj ediniz, daha sonra C veya D'ye bakınız.

Aküyü tam olarak şarj ettiğinizde elde ettiğiniz nihai asit yoğunluğu 1,24 kg/dm³ ya da daha düşük bir seviyedeyse, reklamasyon nedeni mevcut olmayıp, akünün yaşı itibarıyla normal yıpranma söz konusudur. → Şikayet haksız.

HAYIR Şikayet haksız.

Akü, eksik şarj veya derin boşaltma işleminden dolayı hasar görmüştür. Araç elektrikli (regülatör voltajı, dinamo, vantilatör kayışı vs.) kontrol ediniz.

C Yüksek akım kontrolü

Bu kontrolü sadece asit yoğunluğunun eşit olduğu ve yoğunluk değerinin asgari 1,25 kg/dm³ seviyesinde olduğu durumlarda yapınız; aksi halde aküyü şarj ediniz.

Bilgi: Akü test cihazının kullanma kılavuzunu inceleyiniz.

Ayarlanabilir dirençlerin deşarj testleri için: Aküye nominal kapasitenin takriben 3 kat fazlası değerle yaklaşık 10 saniye kadar yüklemeye uygulayınız (örn. 12V 45Ah aküde takr. 135 A yüklemeye akımı). Bu durumda voltajın kayda değer bir değişiklik göstermemesi gerekir.

D Akünün elektronik test cihazları ile test edilmesi

Test cihazının kullanma kılavuzuna uyun.

Soğuk start akımı ya da CCA (Cold Cranking Amps) olarak da adlandırılan soğuk marş akımının hangi değere ayarlanması gerektiği, ilgili normla birlikte akü üzerinde yazılıdır.

BİLGİ

Soğuk marş akımları bildirilmemişse, şu kurallar geçerlidir:
Marş aküsü için: $5 \times K_{20} =$ soğuk marş akımı örn.
 $K_{20} = 100 \text{ Ah}$: Akım, $5 \times 100 = 500 \text{ A}$; tahrik ve ışıklandırma aküsü için (özellikle GEL): $3 \times K_5$ takr. mümkün soğuk marş akımı.

Cihaz sadece eski DIN normuna göre ayarlanabiliyorsa, DIN akımını EN akımından hesaplayabilirsiniz:
 $\text{DIN akımı} = \text{EN akımı} \times 0,6$.

0°C'nin altındaki ısı derecelerinde ısı kompanzasyonunun da dikkate alınması gerekmektedir.

Test cihazları için genel olarak geçerli kural:

Test programı "iyi" veya "değiştirin" gibi ifadeleri akünün şarj durumuna ve mevcut marş gücüne göre hesaplamaktadır. Örneğin % 45 oranında marş gücüne sahip bir akünün "iyi" ancak % 75 oranında marş gücüne sahip diğer bir akünün "değiştirin" ifadeleri ile sınıflandırılması söz konusu olabilir. Marş gücü, belirlenen soğuk marş akım değerinin girilen soğuk marş akım değerine olan oranını ifade eder; marş gücü % 100'ü aşabilir.

*Geçerli kullanma talimatlarına ve garanti şartlarına istinaden reklamasyon.

GARANTİ KAPSAMINA GİRMEYENLER:

- Normal aşınma ve yıpranma.
- Kullanma talimatına uyulmaması.
- Ürünün ihmalkâr ve usulüne uygun olmayan montajı, kullanımı ve muameleye tabi tutulması.
- Aküde yapılan değişiklikler.
- Aküye rejeneratif olarak adlandırılan katkı maddelerinin verilmesi.

Yüksek akım kontrolünde aküye ilişkin "arızalı" veya "değiştirin" bilgileri veriliyor mu?

EVET Aküyü değiştirin.*

HAYIR Aküde bir arıza yok.

SONUÇLAR	
İYİ	Akü tamamen dolu olup kullanıma hazırdır.
İYİ + YENİDEN ŞARJ EDİN	Akü şarj edildikten sonra kullanıma hazır olacaktır.
ŞARJ + YENİDEN TEST EDİN	Aküyü şarj ve yeniden test edin. Test sonrası aynı mesaj hala geliyorsa aküyü değiştirin.*
AKÜYÜ DEĞİŞTİRİN	Akünün değiştirilmesi önerilir.*
TESTİ MÜMKÜN DEĞİL	Ekrana bilgi gelmiyor, ölçüm kablosunun bağlı olduğunu kontrol ediniz. Akü muhtemelen düşük gerilimdedir. Şarj edip testi tekrarlayınız. Araçta test ediyorsanız, tüketici birimlerini kapatınız.
TAM BAĞLANTI VE ÖNCELİKLİ ŞARJA RAĞMEN EKRANDA GÖRÜNTÜ YOK	Aküyü değiştiriniz.*

Elektronik test cihazları, belirli bir süre boyunca kullanımda olan aküler için öngörülmüştür, yani yeni veya hiç kullanılmamış akülerin gücü hakkında herhangi bir bilgi vermezler.

Bundan dolayı VARTA®, nominal dataların onayı için EN 50342 normunda belirlenen testlerin uygulanmasını önermektedir.

Aküden mümkün olduğunca uzun bir süre yararlanmanın kullanım süresine, ısı derecesine ve akünün kullanım biçimine bağlı olduğu hususlarını özellikle vurgulamak istiyoruz. "Şikayet hakkı" değerlendirmesinin daima bu çerçevede yapılması gerekmektedir.